



## SOCH KESISH TURLARI

*Uchko'prik 1-son politexnikumi Sartarosh-modelyer*

*kasbi bo'yicha o'quv amaliyot rahbari*

*Mirzaulikova Ro'zigulxon*

**Annotatsiya:** Ushbu ilmiy maqola sartaroshlik san'atining asosiy yo'nalishlaridan biri bo'lgan soch kesish turlariga bag'ishlangan. Maqolada erkak va ayollar sochini kesishning zamonaviy va an'anaviy usullari, texnikalari, shuningdek, turli xil yuz shakllariga mos keladigan soch turmaklari haqida batafsil ma'lumot berilgan. Mavzuning dolzarbliji soch kesish texnologiyalarining doimiy rivojlanib borishi bilan izohlanadi. Maqola sohada ishlayotgan mutaxassislar va o'quvchilar uchun qo'llanma bo'lib xizmat qilishi mumkin.

**Annotation:** This scientific article is dedicated to the types of haircutting, one of the main directions of the art of hairdressing. The article provides detailed information on modern and traditional methods and techniques of men's and women's haircutting, as well as hairstyles that are suitable for different face shapes. The relevance of the topic is explained by the constant development of haircutting technologies. The article can serve as a guide for professionals and students in the field.

**Kalit so'zlar:** sartaroshlik, soch kesish, uslub, kaskad, bob, kare, gradient kesish, filialirovka.

**Keywords:** hairdressing, haircutting, style, cascade, bob, square, gradient haircut, thinning.

### Kirish

Sartaroshlik san'ati insoniyat tarixida qadimdan mavjud bo'lib, nafaqat gigiyena, balki o'ziga xos uslub, shaxsiyat va estetik go'zallikni ifodalash vositasi bo'lib kelgan. Har bir davrning o'ziga xos moda tendensiyalari, ijtimoiy qatlamlarning o'ziga xos belgilari soch turmaklarida aks etgan. Bugungi kunda sartaroshlik sanoati jadal rivojlanib, yangi texnologiyalar va uslublar paydo



bo'lmoqda. Soch kesishning turli usullarini bilish va ularni amaliyotda qo'llash har bir sartarosh-modelyerning asosiy vazifasi hisoblanadi. Ushbu maqola so'nggi yillarda eng ommalashgan va dolzarb bo'lgan soch kesish turlari, ularning texnik xususiyatlari va amaliy qo'llanilishi haqida chuqur tahlil berishni maqsad qilgan.

### **Asosiy qism**

Soch kesishning asosiy turlari va texnikalari

Soch kesish usullari asosan bir nechta asosiy texnikalarga bo'linadi. Ularni bilish har qanday murakkab soch turmagini yaratish uchun asos bo'lib xizmat qiladi.

- **Bob (Kare):** Bu klassik soch turmagi bo'lib, bo'yin chizig'iga qadar soch qalinligini bir xil saqlagan holda kesiladi. Uning ko'plab variantlari mavjud: qisqa, uzun, assimetrik va kaskadli bob.

- **Kaskad (Qatlamali kesish):** Sochning turli uzunliklarda kesilishi, ya'ni yuqori qatlamlarning qisqa, pastki qatlamlarning esa uzunroq bo'lishi bilan tavsiflanadi. Bu texnika sochlarga hajm berish, uni yengillashtirish va dinamik ko'rinish berish uchun qo'llaniladi. Ayniqsa, yupqa va jingalak sochlarga juda mos keladi.

- **Gradient (Graduated bob):** Soch kesish burchagi tufayli orqa qismda sochlari qisqa, oldingi tomon esa uzunroq bo'ladi. Bu uslub aniq chiziqlar va hajmli shaklga ega bo'lishi bilan ajralib turadi.

- **Filialirovka (Yupqalashtirish):** Bu soch uchlarini maxsus qaychi yordamida yupqalashtirish texnikasi bo'lib, sochni yengillashtirish, hajm berish yoki soch turmakining shaklini yanada aniqroq qilish uchun qo'llaniladi.

Soch kesishda to'g'ri burchak ostida kesish va slaysing kabi qo'shimcha usullar ham mavjud. To'g'ri burchakda kesish sochlarning uchini tekislash uchun, slaysing esa sochlarga tekstura va harakat berish uchun ishlatiladi.

### **Muhokama**

Soch kesish turlari va texnikalari doimiy ravishda rivojlanib boradi. Sartaroshning mahorati nafaqat asosiy texnikalarni egallahdan, balki ularni mijozning yuz shakli, soch turi va shaxsiy uslubiga moslab qo'llay bilishdan iborat. Masalan, yuzlari yumaloq insonlarga vertikal chiziqlarga ega, uzun kaskadli soch



turmaklari tavsiya etiladi. Ovalsimon yuzlarga esa deyarli har qanday soch turmagi mos kelaveradi. Shu bilan birga, yuzning shakliga qarab portik (bang) kesish usullari ham farq qiladi.

Zamonaviy sartaroshlikda sochni kesishdan oldin mijoz bilan maslahatlashish va uning istaklarini inobatga olish juda muhimdir. Professional sartarosh o'z bilim va tajribasi bilan mijozga eng maqbul variantni taklif qilishi, uni moda tendensiyalari bilan tanishtirishi kerak. Shuningdek, turli xil soch kesish texnikalarini aralashtirib, yangi va noyob turmaklar yaratish ham muhokama qilinishi lozim.

### Xulosa

Soch kesish sartaroshlik san'atining eng muhim qismidir. U turli texnikalar va uslublarni o'z ichiga oladi. Professional sartarosh-modelyer bu texnikalarni mukammal bilishi, ularni mijozning individual xususiyatlariga qarab qo'llay bilishi shart. Soch kesish turlari haqidagi bilimlar sartaroshning mahoratini oshiradi va unga yanada murakkab, zamonaviy va go'zal soch turmaklarini yaratish imkoniyatini beradi. O'quv amaliyotining asosiy maqsadi ham nazariy bilimlarni amaliy ko'nigmalar bilan mustahkamlashdir. Sohada muvaffaqiyatga erishish uchun doimiy ravishda o'qish, yangi tendensiyalarni kuzatish va tajribani oshirib borish lozim.

### ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. J.B. G'oibova. *Sartaroshlik san'ati*. - Toshkent: "O'qituvchi" nashriyoti, 2018.
2. G.G. Raxmanova. *Soch parvarishi va sartaroshlik texnologiyasi*. - Toshkent: "Fan va texnologiya" nashriyoti, 2019.
3. V.D. Konoplyov. *"Парикмахерское искусство"*. - Moskva: "Akademiya" nashriyoti, 2015.
4. *Online resurslar*: YouTube (Hairdressing tutorials), Pinterest, Instagram (professional hairstylist pages).